

и силяхъ, натрупаха ги на купъ и се оттеглиха подъ сѣнкитѣ около ливадата за обѣдъ и почивка. А пладне бѣ вече минало. Българитѣ трѣбаше да развождатъ конетѣ, додето потътъ имъ се дрѣпне. Момичета и млади жени се разшетаха да слагатъ трапеза на турцитѣ, които бѣха насѣдали кръстатo на гѣста трева. Звѣрски викове по прислужниците сръчно да услужватъ, просташко крѣкане и безконечни псувни ечеха на близу и далече. На обѣда обилно се лѣхаракия и вино. Не следъ много всички турци станаха кефлии, а нѣкои дори и пияни. Всѣки зе да оглежда момитѣ и женитѣ — да си избира...

Изведнажъ нѣщо стана... Мнозина отъ тѣхъ не успѣха да глѣтнатъ сложената въ устата хапка, или поетата глѣтка. Всичко стана въ единъ мигъ, когато се вече готвѣха да се забавляватъ съ своитѣ робини. Нѣкои още дори не бѣха направили своя изборъ, не бѣха попаднали въ достатъчно настрoение за предстоящитѣ гаври и издевателства. Ако се бѣше продѣлила земята подъ турцитѣ, ако бѣше завалялъ надъ тѣхъ огненъ градъ, ако самата смъртъ ги обгърнѣше въ своитѣ ледени обятия — това нѣмаше да бѣде пострашно. Въ единъ мигъ ужасъ смрази лицата имъ, Съ отворени уста и облещени очи тѣ гледаха като замаяни. Не можеха да си дадатъ смѣтка — това кошмаръ ли е или самата грозна действителност. Като по даденъ знакъ тѣ дигнаха рѣще молитвено къмъ небето и низъ едно гърло, съ единъ гласъ извикаха въ безкрайно отчаяние:

— Аллаааахъ! . . .

Това бѣше, ако се точно изразимъ, повече една стихийна въздишка, излѣзла изъ дълбинитѣ на тѣхнитѣ потресени души, отколкото дума. И въ такава въздишка, може би, тѣ за първи пѣтъ въ живота си влагаха толкова искрена, толкова силна молитва.

Колкото е турчина безкрупленъ и жестокъ, когато е силенъ, толкова е покоренъ и раболепенъ, когато е съборенъ, надвитъ. Той лесно забравя своята прежна гордостъ. Напълно се отдава на победителя и безропотно търпи унижения.